

pražský
studentský
summit

DELEGÁTŮV PRŮVODCE

Delegátův průvodce UNODC

Eliška Kuthanová

eliska.kuthanova@amo.cz

AMO.CZ

Úvodní slovo

Milé delegátky, milí delegáti,

vítejte (zpět) ve Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu!

V rukou právě držíte průvodce orgánem UNODC (či se na něj díváte na obrazovce), ve kterém se budeme společně setkávat v průběhu následujícího ročníku. Společně s celým svým předsednictvem, které se kromě mě skládá ze skvělých místopředsedů Ondry, Elišky, Oty, Káti a Jindry, se na vás už teď velmi těšíme.

Účelem tohoto dokumentu je vám stručně UNODC představit, abyste se dokázali hravě orientovat jak ve struktuře skutečného orgánu, tak i toho simulovaného, jehož jste se stali částí. Rovněž nakousne témata, která jsme pro vás vybrali a o kterých budeme společně jednat. Postupně vás budou čekat body agendy na téma reintegrace vězňů, syntetických drog a regulace zbraní. Máte se tak rozhodně na co těšit!

Věřím, že si svůj pobyt v UNODC užijete, a brzy na shledanou.

Za předsednictvo UNODC,

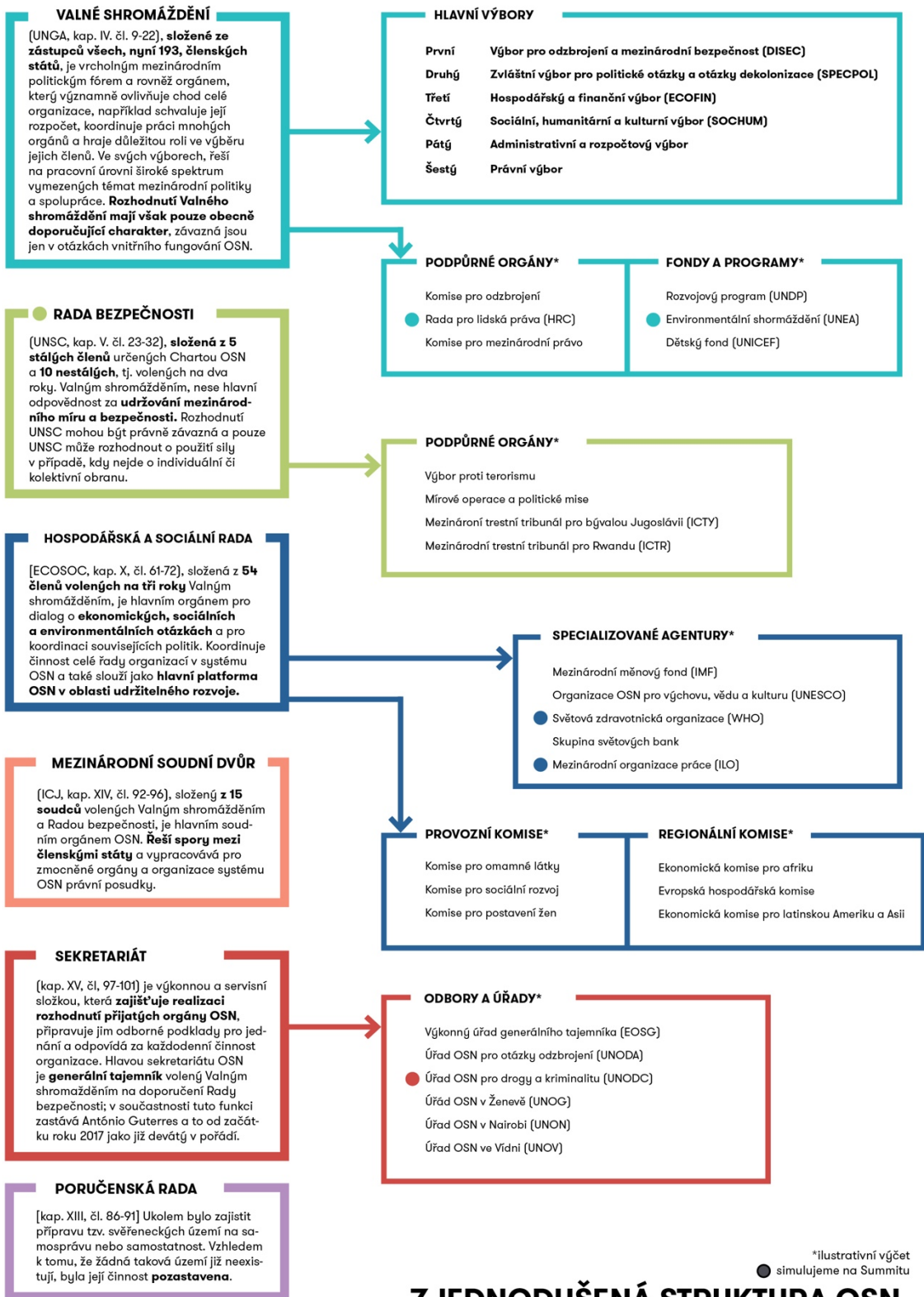
Zuzana Zavřelová, předsedkyně

1 Základní informace o OSN

Organizace spojených národů, zkráceně OSN, byla založena po konci druhé světové války v roce 1945 a jejím hlavním cílem bylo a do dnešních dnů stále je udržovat mezinárodní mír a bezpečnost, dodávat humanitární pomoc potřebným, chránit lidská práva a prosazovat mezinárodní dohody. OSN tak nahradila a navázala na práci svého meziválečného předchůdce, Společnost národů. Jedná se o největší mezinárodní organizaci fungující již 77 let.¹ Mezi její nynější úkoly však patří i takové, s kterými původní zakladatelé v roce 1945 nepočítali, OSN se nyní ve svých 17 cílech pro

udržitelný rozvoj zaměřuje například na boj proti hladu a chudobě, podporu boje proti klimatickým změnám nebo podporu rovnoprávnosti.²

Hlavním a základním dokumentem OSN je Charta OSN. Ta se věnuje a upřesňuje množství témat, například upravuje cíle a zásady (kap. I, čl. 1–2), členství (kap. II, čl. 3–6), strukturu a fungování organizace.³ Svou činnost OSN vykonává zejména skrze šest hlavních orgánů stanovených v Chartě OSN (kap. III, čl. 7),⁴ z nichž každý má svou důležitou roli při naplňování jejích cílů.

2 Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)

2.1 Založení

Jak už název napovídá, Úřad OSN pro drogy a kriminalitu se zabývá kontrolou drog, prevencí zločinnosti a bojem proti terorismu. Působí po celém světě a pomáhá členským státům s řešením otázek, které jsou k samostatnému řešení moc veliké. V těchto otázkách pak úřad členským zemím poskytuje statistické údaje, technické poradenství a pomoc při navrhování legislativy. Dále pak informuje veřejnost o nebezpečí plynoucím z užívání drog a součástí jejich agendy je také posilování mezinárodní spolupráce v boji proti všem aktivitám s drogami spojenými. V rámci prevence kriminality se pak zaměřuje na dodržování platných zákonů, podporuje opatření vedoucí k stabilním soudním systémům a boji s korupcí.⁵ Vznikl roku 1997 sjednocením několika kanceláří a orgánů, které tyto problémy řešily dříve. Struktura úřadu je složitá a rozsáhlá a disponuje množstvím oddělení, výborů a kanceláří.⁶ Sídlo tohoto orgánu se nachází v Úřadovně OSN ve Vídni. V jeho čele je výkonný ředitel jmenovaný generálním tajemníkem OSN. Nyní tuto funkci zastává egyptská diplomatka Ghada Fathi Waly.⁷

2.2 Řídící komise UNODC

UNODC je řízen dvěma komisemi, Komisí OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost (Commission on Crime Prevention and Criminal Justice, CCPCJ) a Komisí OSN pro narkotika (Commission on Narcotic Drugs, CND). Tyto komise pak v rámci OSN vedou mezinárodní akce proti drogám a zločinu. Jejich rezoluce pro členské státy OSN nejsou právně závazné, tvoří spíš jakési vodítka a doporučení, jak se v daných situacích chovat.⁸ V těchto komisích, fungujících velmi podobně (shodný jednacím řád, podobná organizační struktura), zasedají delegáti členských států, kteří hájí zájmy svých národů.

2.3 Vztah k ECOSOC

Řídící komise CND a CCPCJ jsou také pomocnými orgány Hospodářské a sociální rady (ECOSOC) a tvoří dvě její funkční komise. Každý rok se zprávy těchto komisí v Radě projednávají v rámci její sociální a lidskoprávní agendy a tvoří důležitou část podkladů

pro tyto otázky. ECOSOC může některé jejich rezoluce přijmout za své, čímž potvrdí jejich důležitost.⁹

2.4 Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost (CCPCJ)

CCPCJ je řídicí komisí UNODC zaměřenou na prevenci zločinnosti a trestní soudnictví, v těchto oblastech pak formuluje mezinárodní politiku a doporučení. Komise slouží jako platforma pro mezinárodní spolupráci a nabízí členským státům možnost pro vzájemné sdílení zkušeností a informací za účelem zintenzivnění a zkvalitnění boje proti zločinu.¹⁰ CCPCJ poskytuje technickou pomoc rozvojovým zemím při implementaci mezinárodních úmluv, vytváření legislativy a boji proti terorismu. Některé další problémy, kterými se komise zabývá jsou korupce, praní špinavých peněz, obchod s lidmi, městská kriminalita nebo kriminalita mládeže. V rámci této komise byly dohodnuty některé mezinárodní úmluvy (Úmluva o boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, Úmluva proti korupci) a množství modelových legislativních norem a standardů.¹¹

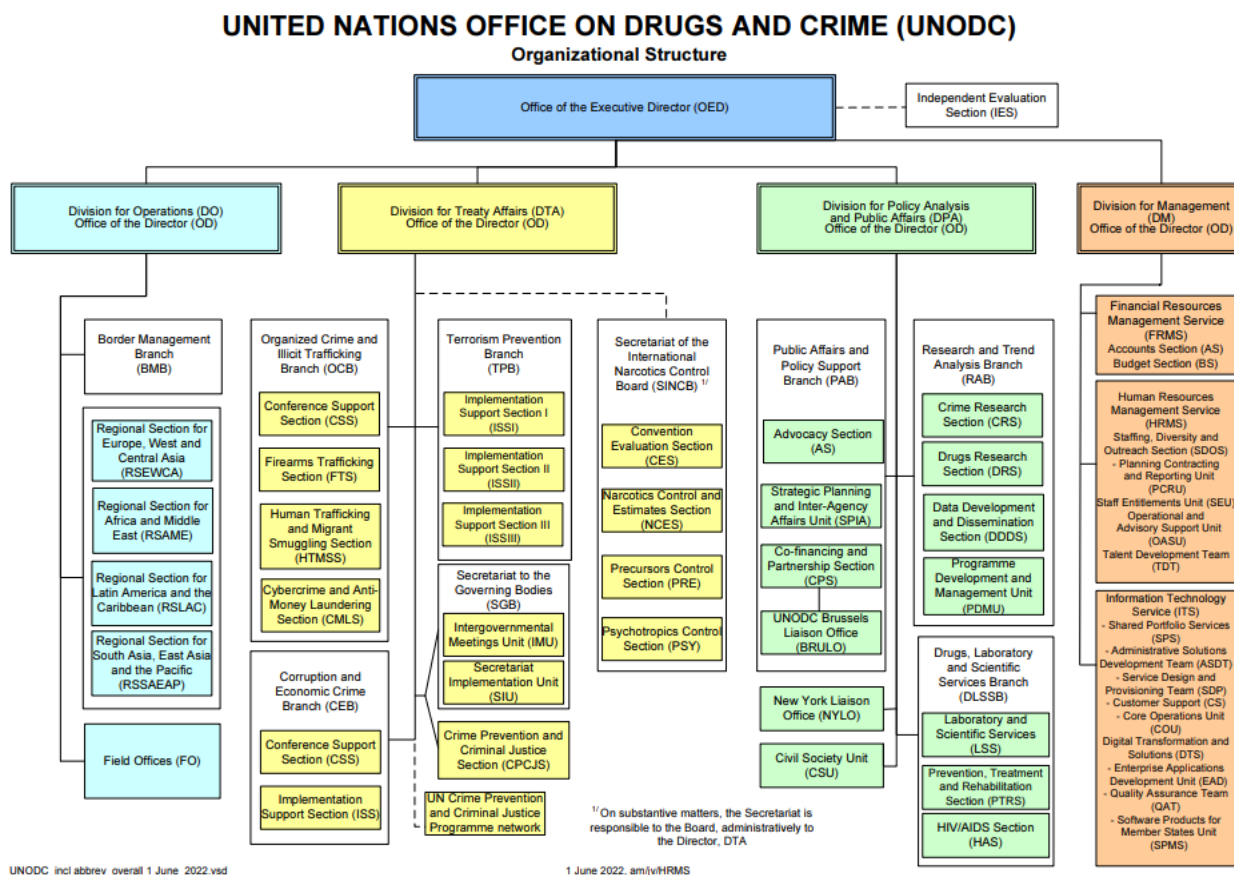
2.5 Komise OSN pro narkotika (CND)

CND je nejdůležitější mezivládní orgán, stanovující právní normy a koordinaci v oblasti mezinárodní kontroly drog. Hlavním úkolem je analýza a monitorování situace drog na trhu a vytváření návrhů řešení pro větší kontrolu na všech úrovních.¹²

2.6 Společné zasedání komisí

Od roku 2011 pořádají CCPCJ a CND každoroční společná zasedání, vždy první den jejich samostatných jednání. Na této schůzce pak probírají otázky týkající se rozpočtu, administrativy a strategie, které poté přímo ovlivňují politiku a fungování UNODC.¹³

Obrázek níže ukazuje poměrně složitou organizační strukturu UNODC a její další dělení na jednotlivé divize, pobočky, jednotky a sekce, rozdělené buď podle místa působení nebo zaměření.¹⁴

3 UNODC na Summitu

Na Pražském studentském summitu budeme simulovat obě řídicí komise UNODC. K projednání na nás čekají právě tři body agendy z oblasti zájmu jak CCPCJ, tak CND a k tomu agenda krize. Cílem jednání o každém bodu agendy je vytvoření a schválení aspoň jedné rezoluce doporučujícího charakteru s návrhy řešení daného problému. K schválení této rezoluce je potřeba nadpoloviční většiny hlasů všech přítomných delegátů. Inspiraci můžete najít v doporučených odkazech, kde se nachází odkaz na reálnou rezoluci UNODC.

Řízení našeho orgánu má na starosti předseda řídicích komisí UNODC, dále jen předseda. Další členové předsednictva jsou poté označováni jako místopředsedové řídicích komisí UNODC, dále jenom místopředsedové.

V summitím UNODC bude zasedat 38 delegátů členských zemí OSN se zastoupením z celého světa a všech jeho regionů.

Letošní ročník přinese jednání v každé komisi UNODC zvlášť, tak i jednání na plénu společném. Body agendy, které nás postupně čekají jsou syntetické drogy, regulace zbraní a reintegrace vězňů. Problematika všech z nich je celosvětově rozšířeným problémem, kterým se UNODC dlouhodobě zabývá, a proto je na místě zásah v podobě efektivního a rázného řešení.

3.1 Kontakty

V neposlední řadě Vás zveme do naší [Facebookové skupiny](#), kde se můžeme dále poznávat a sdílet si memes. Dále můžete sledovat náš [Instagram](#), sloužící jako malý pohled do života předsednictva a méně oficiální místo, kam nám můžete napsat. A pokud jste tak ještě neučinili a zajímá Vás něco přímo o nás, můžete si o přečíst krátké [medailonky](#), u kterých najdete i kontakty na jednotlivé členy.

4 Doporučené odkazy

1. Webové stránky UNODC:
<https://www.unodc.org/unodc/en/commissions/index.html>
2. Příručka pro skutečné delegáty řídicích komisí UNODC:
https://www.unodc.org/documents/commissions/CND_CCPCJ_joint/Delegates_Handbook/Delegates_Handbook_2019_update_sept_19.pdf
3. Výroční zpráva UNODC za rok 2018:
<https://www.unodc.org/unodc/en/about-unodc/annual-report.html>
4. Odkaz na reálnou rezoluci z UNODC, která se týká mezinárodní spolupráce při řešení světového problému s drogami:
<https://undocs.org/en/A/RES/74/178>

5 Zdroje

¹ History of the United Nations. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/history-of-the-un>

² Take Action for the Sustainable Development Goals. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/history-of-the-un>

³ United Nations Charter. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter>

⁴ Main Bodies. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/main-bodies>

⁵ OSN. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/mission.vienna/cz/organizace_v_pusobnosti_mise/osn/index.html

⁶ About the United Nations Office on Drugs and Crime. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/about-unodc/index.html>

⁷ UNODC Executive Director. *UNODC* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/eds-corner/biography.html>

⁸ Commissions. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/commissions/>

⁹ The Economic and Social Council and the CND and CCPCJ. *UNODC* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: https://www.unodc.org/unodc/en/commissions/ECOSOC/ECOSOC_Index.html

¹⁰ CCPCJ. *United Nations* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/commissions/CCPCJ/index.html>

¹¹ OSN. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/mission.vienna/cz/organizace_v_pusobnosti_mise/osn/index.html

¹² OSN. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/mission.vienna/cz/organizace_v_pusobnosti_mise/osn/index.html

¹³ Delegates' Handbook. *UNODC* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/commissions/CND_CCPCJ_joint/Delegates_Handbook/Delegates_Handbook_2019_update_sept_19.pdf

¹⁴ UNODC Organizational Structure. *UNODC* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: https://www.unodc.org/res/about-unodc/index_html/Visio-UNODC_incl_abbrev_overall_1_June_2022.pdf

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a G20.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Eliška Kuthanová

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Eliška Kuthanová

Imprimatur: Zuzana Zavřelová, Anna Marie Podlipná

Jazyková úprava: Matěj Martiník, Tereza Hrachovcová

Sazba: Tereza Hrachovcová

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Faktická korektura: Matěj Hulička, Aleš Khol

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro
potřeby XXIX. ročníku Pražského studentského summitu.**

© AMO 2023

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz